Sample Question Paper (2022-23)
Subject: Telugu (107)
Class: XII

Time: 3 Hrs. Max Marks: 80m

General Instructions:

1. The question paper contains 4 sections.
2. Total 80 marks
3. Section-A Reading Comprehension,
   Section-B Grammar,
   Section-C Creative writing,
   Section-D Literature.

భాగము - ఏ

1. కింది గద్యాంశములను చదివి ఏదైనా ఒకటి ఎన్నుకొని అడిగిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానమును గుర్తించుము. **6x1=6**

ఏ) తెలుగు సాహిత్యం పలు ప్రభావాలకు లోనయింది. పద్య రూపం లోని ప్రాచీన సాహిత్యం రానురాను పలు రూపాలను పొందింది. అట్లే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉబికి వచ్చిన పలు ఉద్యమాలు, భారత దేశానికి కూడా విస్తరించాయి. ఆంగ్లేయుల పాలనలో మగ్గుతున్న భారతీయుల్లోను స్వాతంత్ర్య ఇచ్ఛను రగిలించిన ఈ ఉద్యమాలు స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం గా పరిణమించి, దేశభక్తి కవిత్వానికి అంకురార్పణ చేశాయి. మన భారత మాతను స్తుతిస్తూ ఆమెకు నమస్కరిస్తూ పలువురు పద్యాలు, గీతాలు రాశారు. వాటిలో దేశభక్తి సంబంధించిన గీతం " దండాలు దండాలు భారత మాత". ఈ గేయాన్ని బాలకవి వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు, కాశీ విశ్వనాథ శాస్త్రి కలిసి సంయుక్తంగా రాశారు. ఈ గీతం, మరికొన్ని గీతాలు, కొన్ని ఛందోబద్ధ పద్యాలు కలిపి 1921లో ఈ జంట కవులు' స్వరాజ్య గీతామృతం' అనే పుస్తకాన్ని అచ్చువేశారు. 38 పేజీలున్న ఈ పుస్తకంలో దండాలు దండాలు దండాలు భరతమాత పాట ఒకటే 18 పేజీలను ఆక్రమించింది. ఈ పాటలో మొత్తు 326 పాదాలు ఉన్నాయి. ఆ పాట ఆనాడు పట్టణాలనుండి పల్లెలకు విస్తరించింది. విశేష ప్రజాదరణ పొందింది. అప్పటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆ పాటను, పుస్తకాన్ని నిషేధించింది. ఈ గీతాన్ని రాసినందుకుగాను కవులు ఇద్దరిని ప్రభుత్వం క్షమాపణ చెప్పమంది. దీనికి నిరాకరించిన వారికి ఐ.పి.సి. 124 - ఎ, ప్రకారం తొమ్మిది నెలల కఠిన కారాగార శిక్షను విధించింది. 500 రూపాయల జరిమానా వేసింది. అదే కట్టనందుకు మరో మూడు నెలలు జైలు. మొత్తం కలిపి ఒక సంవత్సరకాలం పాటు రాజమండ్రి జైల్లో పెట్టింది. ఈ కఠిన కారాగార వాసం బాలకవి వడ్డాది మాత్రం ధైర్యంగా భరించాడు. జైలు వాతావరణానికి తట్టుకోలేక పూడిపెద్ది కాశీవిశ్వనాథ శాస్త్రి ప్రభుత్వానికి క్షమాపణ రాసిచ్చి, జైలు నుండి విడుదలై, రాజకీయాలకు దూరంగా వెళ్లిపోయాడు. వడ్డాది పూడిపెద్దల పుస్తకాన్ని నిషేధిస్తూ ఆ నాటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం శిక్షించింది. విశాఖపట్నంలో దేశ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ భావాలను ప్రచారం చేసిన తొలితరం దేశభక్తుడు వడ్డాది.

ప్రశ్నలు:

i) 'అంకురార్పణ' ఈ జాతీయానికి అర్థం..

అ) మొదలు పెట్టు ఆ) ప్రారంభించు ఇ) శ్రీకారం చుట్టు. ఈ) పైవన్నీ

ii) భారత మాత గేయాలు రాసిన వారు.

అ) బాల కవి వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు, పూడిపెద్ది కాశీవిశ్వనాథ శాస్త్రి. ఆ) గురజాడ, దాశరధి.

ఇ) శ్రీశ్రీ, దాశరథి ఈ) పై వారెవరూ కాదు.

iii) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నిషేధించిన పుస్తకం.

అ) స్వరాజ్య గీతామృతం ఆ) వరకట్నం ఇ) దేశమును ప్రేమించుమన్నా ఈ) మహాప్రస్థానం

iv) బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ బెదిరింపుల వల్ల రాజకీయాలకు దూరంగా వెళ్లినవారు.

అ) వడ్డాది ఆ) పూడిపెద్ది ఇ) రాయప్రోలు. ఈ) కాళ్లకూరి,

v) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పుస్తకం రాసినందుకు క్షమాపణ చెప్పని కవులు ఇద్దరికీ ఎంత జరిమానా వేసింది.

అ) 300 ఆ) 124 ఇ) 500 ఈ) 600

vi) దండాలు దండాలు భరతమాత గేయంలో మొత్తం ఎన్ని పాదాలు ఉన్నాయి?
అ) 326 ఆ) 336 ఇ) 18 ఈ) 330

బి) పాండ్య దేశపు రాజగు ఇంద్రద్యుమ్నుడు శాపవశాన గజేంద్రుడు గా జన్మించాడు. గంధపు చెట్ల వనంలో నివసిస్తున్నాడు. ఒకరోజు అదే వనములో సంచరిస్తూ ఎండకు తట్టుకోలేక సరస్సులో స్నానం చేసి, నీళ్లు తాగి, విశ్రాంతి పొందాలని అనుకున్నాడు. చిన్నగా ఒక సరస్సులోకి దిగాడు. ఒక మొసలి ఏనుగు కాలు పట్టుకుంది. చాలా కాలం ప్రయత్నించినప్పటికీ, మొసలి నుండి తన కాలును విడిపించుకో లేకపోయింది. అప్పుడు మిక్కిలి దుఃఖించుచున్న ఏనుగు తన బలం కంటే మొసలికేఎక్కువ బలం ఉన్నదని భావించి నన్ను విడిపించుటకు ఎవరూ లేరని నిర్ణయించుకుంది. పూర్వజన్మ పుణ్యం వలన ఆ భగవంతుడే తనకు రక్ష అని భావించింది. ఈశ్వరుని ప్రార్థించింది. లోకం ఎవరివల్ల పుడుతుందో, ఎవరితో కలిసి ఉంటుందో, ఈ అవని లయము అవుతుంది. ఈ విశ్వానికి ఏ పరమేశ్వరుడు మూలకారకుడో, అది, మధ్య, అంతము లేనివాడు నాకు రక్ష అని భావించింది. లోకాలు, లోక పాలకులు, లోకులు నశించిన తరువాత కమ్ముకున్న దట్టమైన చీకట్ల అవతల ఎవరు ప్రకాశిస్తాడో, దీనుల పాలిట, ఉత్తమ యోగుల వెంట, దిక్కులన్నిట ఎవరు ఉంటారో, అట్టివాడు నా పట్ల కూడా ఉంటాడు అని భావించింది. దుర్జనుల చేత పీడించి బడు సజ్జనులకు సహాయపడు భగవంతుడు నాకు కూడా సహాయపడతాడు. అందరినీ దయతో చూచువాడు , కష్టాల్లో ఉన్న నన్ను దయతో చూస్తాడు. దీనుల మొరలు వినేవాడు నా మొరలు కూడా వింటాడు. జగత్తులోని రూపాలన్నీ ఆ భగవంతుని రూపాలే. అతడే భక్తులకు దిక్కు లేనివారికి ఆధారం అట్టివాడు నా మొర వినడా, నా బాధ చూడడా, దయతలచి నావద్దకు రాడా అని గజేంద్రుడు భావిస్తాడు. ఓ భగవంతుడా ! నాలో శక్తి నశించింది. ధైర్యం తగ్గిపోయింది. ప్రాణాలు కదిలిపోతున్నాయి. మూర్చ వస్తున్నది. శరీరం అలసి పోయింది. నీవు తప్ప నాకు వేరే దిక్కు లేదు. కష్టాల్లో ఉన్న నన్ను ఆదుకోవటం న్యాయం ఓ దేవా కరుణించవా ? నన్ను ' కాపాడవా ?

ప్రశ్నలు:

i) గజేంద్రుడు గా జన్మించినది.

అ) కోసల దేశపు రాజు ఆ) విదర్భ దేశపు రాజు ఇ) పాండ్య దేశపు రాజు ఈ) పంజాబ్ దేశ రాజు

ii) ఎండ వేడికి తట్టుకోలేని ఏనుగు ఏం చేయాలనుకుంది.

ఆ) స్నానం చేయాలనుకుంది ఆ) నీరు త్రాగాలి అనుకుంది ఇ) విశ్రాంతి పొందాలనుకుంది. ఈ) పైవన్నీ

iii) ఈ పేరా చదవటం ద్వారా భగవంతుడు ఎవరి వెంట ఉంటాడు అని తెలిసింది.

అ) దీనుల వెంట ఆ) శ్రీమంతుల వెంట ఇ) అసాధువుల వెంట ఈ) మూర్ఖులవెంట

iv) గజరాజు ఎక్కడ ఉండేవాడు.

అ) మర్రి చెట్లు వనం ఆ) గంధపు చెట్టు వనం ఇ) జువ్వి చెట్లు వనం ఈ) ఈత చెట్ల వనం

V) " అనాది, మధ్య, లయములు ఏ సమాసం. ?

ఆ) బహువ్రీహి ఆ) రూపక. ఇ) ద్వంద్వ. ఈ) కర్మధారయము

vi) ఏనుగు -- పర్యాయ పదం
అ) కరి , మకరము. ఆ) గజము , హస్తి. ఇ) హస్తి, దంతి. ఈ) ఆ , ఇ

2. కింది గద్యాంశమును చదివి ఏదైనా ఒకటి ఎన్నుకొని అడిగిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానమును గుర్తించుము. 6x1=6

ఏ) పూర్వకాలం నుంచి ఇంచుమించు 19వ శతాబ్దం వరకు తెలుగువారి సాంఘిక చరిత్రలు వ్రాయబడలేదు 1949 వ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు తెలుగులో, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి గారి ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్రను ప్రచురించింది. ఈ గ్రంధం ద్వారా ఆంధ్ర ప్రజలు విజయనగర సామ్రాజ్యంలో పాటించిన ఆచార వ్యవహారాలు, సైనిక వ్యవస్థ, వర్తక వ్యాపారాలు, సాహిత్య వికాసం ఏ విధంగా ఉన్నాయో తెలుస్తుంది. విజయనగర సామ్రాజ్యం క్రీస్తుశకం 1336 లో స్థాపించబడి 1565 తల్లికోట యుద్ధం తర్వాత పతనమయ్యింది. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు విజయనగర రాజులలో ప్రముఖులు. ఈయన రాజ్యం మంచి చెడుల తో కూడిన ప్రబంధ యుగం. ఇక్కడి ప్రజలు, రాజులు కళాపోషకులు. విలాసవంతమైన జీవితాన్ని గడిపారు.

వీరి ముఖ్య వృత్తి వ్యవసాయం. జొన్న, సజ్జ, గోధుమ వీరి ముఖ్య ఆహారధాన్యాలు, ప్రజల వేషధారణ ప్రత్యేకంగా ఉండేది. నేరాలకు కఠిన శిక్షలు ఉండేవి. మల్లయుద్ధాలు, కుస్తీలు ప్రీతికరమైనవి. రాజ్య పరిపాలన సౌలభ్యం కోసం రాజ్యాన్ని మండలాలుగా విభజించారు. మండలాధిపతిని పాలెగాడు అంటారు. విజయనగర రాజుల కాలంలో కూడా లంచాలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఉండేవి. వీరి ముఖ్య పండుగలు దసరా, దీపావళి, హెూలీ, కోలాటం, కోడిపందాలు, దున్నపోతుల యుద్ధాలు ఇవి ప్రజలకు వినోదాన్ని ఇచ్చే ఆటలు. ఇక్కడి రాజులు, ప్రజలు అందరూ కళాపోషకులు. శిల్పం, చిత్రకళ, సంగీతం, కవిత్వం ముఖ్యమైన కళలు. పంచాయతీ వ్యవస్థ వ్యవస్థీకృత మై, న్యాయ వ్యవస్థ చక్కగా ఉండేది. సైనిక వ్యవస్థలో గుర్రాలకు, ఏనుగులకు, సైనికులకు ప్రాధాన్యత ఉండే ఈ కాలంలో స్త్రీలు కళాకారులే కాదు, యుద్ధ నైపుణ్యత కలవారు. వీరి రాజ్యం తూర్పున కటకం నుండి దక్షిణాన రామేశ్వరం వరకు వ్యాపించి ఉండేది. విజయనగరం నుండి బట్టలు, బియ్యం, ఇనుము, చక్కర , సుగంధ ద్రవ్యాలు ఎగుమతి అయ్యేవి. గుర్రాలు, ఏనుగులు, ముత్యాలు, చీనా పట్టు, ముఖమల్ లాంటివి దిగుమతి అయ్యేవి.

ప్రశ్నలు:

i) విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపన జరిగిన సంవత్సరం.

అ) క్రీస్తుశకం 1436. ఆ) 1446 ఇ) 1336 ఈ) 1566

ii) మండల అధిపతి ని ఏమంటారు.

అ) పాలెగాడు ఆ) పోలిగాడు ఇ) పాలిగాడు ఈ) పోటుగాడు

iii) విజయనగరం నుండి ఎగుమతి అయిన వస్తువులు.

అ) ఇనుము ఆ) చక్కెర, బట్టలు ఇ) బియ్యం, సుగంధ ద్రవ్యాలు ఈ) పైవన్నీ

iv) సైనిక వ్యవస్థలో వేటికి ప్రాధాన్యత ఉండేది.

అ) గుర్రాలకు ఆ) ఏనుగులకు ఇ) సైనికులకు ఈ) పైవన్నీ

v) విజయ నగర ప్రజల ముఖ్య వృత్తి.

అ) చేపలు పట్టడం. ఆ) వ్యవసాయం ఇ) బట్టలు నేయుట ఈ) పైవేవీ కాదు

vi) ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర రచించినది ఎవరు ?
అ) కృష్ణదేవరాయలు. ఆ) సురవరం రాజారెడ్డి.
ఇ) సురవరం ప్రతాపరెడ్డి ఈ) తెనాలి రామలింగడు

బి) తెలుగు సాహిత్య ప్రక్రియల్లో నాటకం ఒకటి. నాటకంలోని కథలోని పాత్రలన్నీ మన కళ్ళముందు నడుస్తుంటాయి. నాటకం, నాటిక, ఏకాంకికల మీద పాశ్చాత్య నాటక సాహిత్య ప్రభావం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. నాటకంలో నటులు కథ నిజంగానే జరుగుతున్నట్లు భావాన్ని, అనుభూతిని ప్రేక్షకులకు కలిగిస్తారు. అందువల్లనే మన నాటకాన్ని దృశ్యకావ్యం అంటున్నాం. నాటిక, నాటకం కన్నా చిన్నది. తక్కువ అంకాలు కలిగి ఉంటుంది. ఒకే అంకం కలది ఏకాంకిక నాటకానికి నాటికకి ముఖ్యమైన తేడా విస్తృతి లో ఉంది . నవలకు, కథానికకు ఉన్న తేడా ఈ నాటకానికి, నాటికకు కూడా కనిపిస్తుంది. కానీ నాటకాన్ని చిన్నదిగా చేస్తే నాటిక కాదు దేనికదే ప్రత్యేకత కలిగినవి. ఒక మనిషి జీవితాన్ని గాని, జీవితంలోని ముఖ్య ఘట్టాలు, కొంత కాలాన్ని గానీ చెప్పటానికి నాటకం, నవల వంటి విస్తృతమైన ప్రక్రియల్లో అవకాశం ఉంటుంది. మనిషి జీవితాల్లో జరిగే ముఖ్యమైన ఘట్టాలను మాత్రమే చెప్పడానికి కథానిక, నాటిక వంటి ప్రక్రియలు ఉపయోగపడతాయి. నాటకం, నాటిక పూర్తిగా వేరు వేరు స్వభావం కలవి అనడానికి ఇదొక నిదర్శనం. నాటకం విరామం లేకుండా ఏకబిగిన ప్రదర్శించారు. చూసే వారికి విశ్రాంతి కలిగించడం కోసం రంగస్థలం మీద ప్రదర్శించ లేని భాగాలను తీసి వేయడం కోసం నాటకాన్ని కొన్ని భాగాలుగా విభజిస్తారు.

అలాంటి ఒక్కొక్క కథా భాగాన్ని అంకం అంటారు . మళ్లీ ఒక్కొక్క అంకం లోని కథను వీళ్ళ కోసం కొన్ని దృశ్య భాగాలుగా విభజిస్తారు. అటువంటి దృశ్యాలను రంగాలు అంటారు. సంస్కృత నాటకాల్లో ఐదు నుంచి పది అంకాల నిడివి ఉండాలనే నియమం ఉంది. తెలుగు నాటకాలు మొదలైనప్పుడు అనువాదాలు వచ్చాయి. కనుక షేక్స్పియర్ నాటకాల ప్రభావం వల్ల అవి ఐదు అంకాలలో ఉండేవి . ఆ తరువాత తెలుగులో నాలుగు, మూడు అంకాలు కూడా వచ్చాయి. నాటిక లో 2,3 అంకాల కు మించి ఉండవు . ఒక గంటలో

పూర్తవుతుంది మనిషి నిత్యజీవితంలో ఎదురయ్యే సమస్యలను సులువుగా చెప్పటానికి నాటిక బాగా ఉపయోగపడుతుంది. రచయిత చెప్పదలచుకున్న విషయం సూటిగా, క్లుప్తంగా హృదయాలకు హత్తుకునేట్టు ఉంటుంది .ఏకాంకిక అంటే ఒకే అంశం కలిగి ఉంటుంది . దీనిలో కథ ఒకే విషయాన్ని చెప్పేది ఉండాలి. కథ దానికదే సంపూర్ణంగా ఉండాలి. ఏకాంకికలు స్థలం లో మార్పు ఉండదు . ప్రాచీన కాలపు ప్రహసనాలు అన్ని ఏకాంకికలే.

ప్రశ్నలు

i) నాటికకు తేడా ఇందులో ఉంది.

అ) విస్తృతి ఆ) భాష ఇ) పాత్రలు ఈ) దుస్తులు

ii) సంస్కృత నాటకం లోని అంకాల సంఖ్య.

అ) 5 నుంచి 10 అంకాలు ఆ) 10 ఇ) 8 ఈ) 3

iii) ఏకాంకిక లక్షణం.

అ) ఒకే పాత్ర ఉండటం ఆ) ఒకే అంకం ఉండటం

ఇ) రెండు అంకాలు ఉండటం. ఈ) నాలుగు అంకాలు ఉండటం.

iv) దృశ్య కావ్యం అని దేనిని అంటున్నాం.

అ) నాటకం ఆ) నాట్యం ఇ) ఏకాంకిక ఈ) సంగీత కచేరి

v) నాటిక ఎన్ని అంకాలలో ఉంటుంది

అ) 2, 3 అంకాలు ఆ) 5, 6 అంకాలు ఇ) 7, 8 అంకాలు. ఈ) 4 అంకాలు

vi) ప్రాచీనకాలపు ప్రహసనాలను ఏమంటారు ?

అ) నాటికలు ఆ) కావ్యాలు. ఇ) నాటకాలు ఈ) ఏకాంకికలు

భాగము - బి

3. కింది ప్రశ్నలలో ఆరింటికి సమాధానాలు రాయము. ప్రతి ప్రశ్నకి నాలుగేసి సమాధానాలు ఉన్నాయి. సరైన సమాధానమును ఎన్నుకొని రాయండి. **6×1=6**

i) ప్రాస అనగా

అ) ప్రతి పద్య పాదంలో రెండో అక్షరం ఆ) మొదటి అక్షరం

ఇ) మూడో అక్షరం ఈ) నాలుగవ అక్షరం

ii) యతి కి పర్యాయపదం

అ) వడి ఆ) విరతి ఇ) విరామం ఈ) పైవన్నీ

iii) భగణం అనగా

అ)UUU ఆ) UI I ఇ) IIU ఈ) IUI

iv) క్రింది వానిలో మత్తేభ వృత్తానికి గణాలు.

అ) భ ర న భ భ ర వ ఆ) న జ భ జ జ జ ర ఇ) మ స జ స త త గ ఈ) స భ ర న మ య వ

v) చంపకమాల పద్యం ఏ జాతికి చెందినది.

అ) ఉపజాతి జాతి ఆ) వృత్త జాతి ఇ) జాతి ఈ) పైవన్నీ

vi) పద్యాలక్షణాలను తెలుపు శాస్త్రం

అ) వ్యాకరణ శాస్త్రం ఆ) అలంకార శాస్త్రం. ఇ) పద్య శాస్త్రం. ఈ) ఛందస్సు శాస్త్రం

vii) ఏవి ఇంద్రగణాలు ?

అ) య ర త న భ జ స మ. ఆ) నల , నగ , సల , భ , ర , త

ఇ) నల , నగ , సగ , భ , ర , త ఈ) నగణము , హగణము .

4) కింది ప్రశ్నలలో ఏవైనా ఆరింటికి వానిదిగువ ఇచ్చిన సమాధానాలలో సరియైన సమాధానం రాయండి. **6×1=6**

i) నాలుగు వస్తువులు గల అలంకారం.

అ) రూపక ఆ) అతిశయోక్తి ఇ) ఉత్ప్రేక్ష ఈ) ఉపమా

ii) అతిశయోక్తి అలంకార లక్షణం.

అ) గోరంతలు కొండంతలు చేయుట. ఆ) ఉపమాన ఉపమేయం మధ్య సాదృశ్యము చెప్పుట.

ఇ) ఉపమాన ఉపమేయం లకు అభేదము చెప్పుట. ఈ) పైవేవీ కాదు.

iii) హనుమంతుడు సముద్రమును లంఘించెను. మహాత్ములకు సాధ్యము కానిది లేదు కదా! ఇది ఏ అలంకారం.

అ) రూపక ఆ) ఉపమా. ఇ) అర్థాంతరన్యాస ఈ) అతిశయోక్తి

iv) క్రింది వానిలో అర్థాలంకారం.

అ) రూపక ఆ) ఉపమా ఇ) అతిశయోక్తి ఈ) పైవన్నీ

v) ఉపమేయం అనగా,

అ) వర్ణ్యము ఆ) అవర్ణ్యము ఇ) ఉపమావాచకము ఈ) సమాన ధర్మం

vi) రాజు కువలయానందకరుడు ---- ఇది ఏ అలంకారం ?

అ) అతిశయోక్తి. ఆ) రూపకాలంకారం. ఇ) శ్లేషాలంకారం. ఈ) ఉపమాలంకారం

vii) ఒక వస్తువు యొక్క ధర్మం మరొక వస్తువునందు ఆరోపించుట ఏ అలంకారం ?

అ) ఉపమాలంకారం ఆ) అతిశయోక్తి. ఇ) క్రమాలంకారం. ఈ) రూపకాలంకారం

5. ఈ క్రింది ఆంగ్ల గద్యాంశాన్ని తెలుగు లోనికి అనువదించండి. **1x5=5**

Moral courage gives impetus to physical courage. However, brave a person may be, he cannot do a brave act until and unless he has moral courage. Social service, welfare of fellow beings and rendering help to the weak and the needy require moral courage. To save a child from the stormy river or blazing fire moral courage is needed. Physical courage can only be used for the service of others, if one has moral courage to do so. It is only the inner voice of the soul that urges a person to understand risks and dangers for the sake of others. This urge comes due to moral courage. Cleanliness, devotion to duty, and obedience to rules of the society-these are helpful in developing a clean soul. It is the purity of our soul that is the real source of moral courage.

భాగము - సి

6. ఈ కింది వానిలో ఒక అంశమును గురించి 200 పదాలకు మించకుండా వ్యాసము రాయండి.1×6=6

i) డిజిటల్ ఇండియా ii) అడవులు - ప్రయోజనాలు

iii) వార్తాపత్రికలు iv) విద్యార్థులు దేశభక్తి

భాగము - డి

7. ఈ కింది ప్రశ్నలలో రెండు ప్రశ్నలకు జవాబు రాయండి. **2×5=10**

i) గెలుపెద్దుల మాన్యమును గురించి రాయండి.

ii) అడిదము సూరకవి చాటుపద్యాన్ని వివరించండి.

iii) పూర్వకాలంలోని వేడుకలు, వినోదాలు గురించి రాయండి.

8. ఈ కింది వానిలో ఒకదానికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి. **1×4=4**

i) విద్యార్థుల్ని పాఠశాలు వదిలి పికెటింగ్ చెయ్యమన్నారు.

ii) "వస్తూ చూస్తిమి రోస్తిమి" అంటూ అప్పటి యాసను కూడా తమాషాగా అనుకరించాడు.

iii) ఈ ప్రదర్శనలన్నియు గ్రామీణులందరికీ ఉచితమే.

9. కింది పద్యాలలో ఒకదానికి ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యం రాయండి. **1×6=6**

i) మధ్యా 'తడయక పుట్టిననాఁడ తల్లిచేఁ దండ్రిచే విడువ

బడితి; నిప్పుడు పతిచేతను విడువఁబడియెదనొక్క

నుడువులు వేయు నింకేల? యిప్పాటి నోములు దొల్లి

కడఁగి నోఁచితిని గాకేమి' యనుచును గందె డెందమున'ఒ

ii) ఉ. రాముని డాఁగురించి, నిను రావణుఁ డెత్తుక వచ్చువేళ, నీ

హేమ విభూష ణావళుల నేర్పడ ఋష్య మహాద్రి వైచినన్

మే మవి తీసి దాఁచితిమి, మీ పతి యచ్చటి కేఁగుదేరఁగాఁ

దామరసాప్త నందనుఁడు తా నవి సూపినఁ జూచి మెచ్చుచున

10. కింది ప్రశ్నలలో ఒక ప్రశ్నకు ఇరవై వాక్యాలలో జవాబు రాయండి. **1×5=5**

i) కర్మభూమిలో..... పాఠం ద్వారా కవి వివరించిన వరకట్న దురాచారాన్ని విశ్లేషించండి.

ii) సమాజంలో వచ్చిన మార్పుల పట్ల అద్దేపల్లికి కలిగిన ఆవేదనను తెలపండి.

11. ఈ కింది వానిలో ఒకదానికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి. **1×4=4**

i) "జీవులకు హృద్యంబే కడున్ శీతమే"

ii) "మార్కెట్లోన సరుకులాయెనే"

iii) "పదం పద్యం పట్టి నిలిచెను కీర్తులపకీర్తుల్"

12.కింది ప్రశ్నలలో ఒకదానికి సమగ్రంగా సమాధానం రాయండి. **1×6=6**

i) "గవేషణ" నాటిక సారాంశాన్ని తెలపండి.

ii) "ఆశ ఖరీదు అణా"లో కృష్ణవేణి పాత్ర స్వభావాన్ని విశ్లేషించండి.

13 . కింది ప్రశ్నలలో ఒకదానికి 20 వాక్యాలలో జవాబు రాయండి. **1×6=6**

i) నాటక లక్షణాలను తెల్పి వికాస దశలను విశ్లేషించండి.

ii) శతక లక్షణాలు తెలిపి మీకు తెలిసిన ఒక శతకం గుఱించి వివరించండి

14. ఈ క్రింది వానిలో ఒకదానికి జవాబునివ్వండి **1×4=4**

i) పెద్దనవారి రచనా చతుర్యాన్ని వివరింపుము.
ii) ధూర్జటి కవి రచనా విధానమును తెల్పుము.
iii) తిరుపతి వెంకట కవులను గూర్చి తెలపండి.

***